

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 121. Argumentum centesimum undeximum. Ex eo quòd nulla mala
per se sequantur ex praxi contraria, dictis utique peccatoribus non
credendi, nec absolutionem impedendi, nisi per opera pœnitentiæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

dere sibi debent, ut ne iudiciorum Dei experiantur acerbitatem, qui dispensati tam pressis thesauri accuratam ab eis rationem respoct. Ipsi secum reputent, indulgentiâ illâ & nimâ facilitate indignos ad Communionem (per absolutionem) admittendi; multos eâ duritie, eoque animi stupore erga res divinas obriguisse, ut ne quidem statûs illius miserimi, in quo torpent, sensum habeant salutarem. Quo fit, ut cum prius reverentes & venerabundis ad augustissimum Sacramentum accederent, jam id absque timore, veneratione & pietate suscipiant. Quod inde manifestissimè patet, quod nunquam eodem die (horrendum dicta, & Angelis ipsis desestabile, quodque valeat soli tenebras offundere, terram tremefacere, & elementa permiscere) ad suas sedes reverantur.

1235 14°. Jacobus Segnerus, Theologus Pontificus, celebris per Italianam Missionarius, in Instruct. pœnitentis cap. 18. *Sancti Patres, Doctoresque celeberrimos, majoris Christianorum partis fiduciam tribuunt modico usui dilatæ absolutionis certis in casibus* (maximè in casu recidivorum sese non emendantium, de quibus ibi loquitur.) *Quid est enim quod, teste Filio Dei, adeo modicus est numerus electorum, comparatione vocatorum ad fidem, "multi sunt vocati, pauci verò electi?"* *Quid est quod, referente Innocentio IV. animæ à sancto quodam Eremita visæ sunt in infernum depluere, quemadmodum media in hyeme volvulis nivis in terram depluunt? An quia Christiani non confitentur? Minime gentium: raro namque Christianus absque confessione moritur. Ut quid igitur? Quia nunquam bene, nunquam sincero cum dolore, firmoque emendationis proposito confitentur, ita ut cum Augustino dicere liceat, quod "confitendo non rumpunt peccata, sed interrumpunt.*

1236 15°. Meritò proinde Illustrissimus D. Guido de Seve, Episc. Atrabarcensis, in secunda Epistola sua Pastoralis regulâ 23. *Praxis* (inquit) *abominabilis est, absolutionem nunquam negare vel differre pœnitenti, solo ore dicenti, se proponere emendationem, tamen vita præcedenti, frequentisque relapsus ipsius iudicant oppositum, nullaque præstiterit signa conversionis, nisi quod ore dixerit se dolere, emendationemque proponere.*

1237 Enimverò per praxim illam fit 1°. ut consuetudinarii & recidivi in errorem mittantur, dum se absolutos putant, cum non sint. 2°. quòd pœnitentia de cordibus ipsorum excutitur, de eaque per media sæpè dicta comparanda amplius non cogitent: quia cum absolutionem obtulerint, se satis pœnituisse putant. 3°. quòd peccatorum suorum sensus ipsis adimatur, debita de peccatis lamentatio conquiescat, dolor sileat, delictorum memoria evanescat, comprimatur peccatorum gemitus, sistatur fletus oculorum, nec Dominum toties offensum humilibus & laboriosis pœnitentiæ operibus placare peccator fatigat. 4°. per consequens fit quòd peccator securus vivat in peccatis suis, nec satis unquam pœniteat in vita; nec consequenter in morte. Et idèd miserè pereat, & in æternum pereat. 5°. quòd nunquam è peccati statu exeat, sed in miserissimo illo statu Pœnitentiæ & Eucharistiæ Sacramenta ad iudicium suum sacrilegè semper accipiat. 6°. quòd nunquam Pœnitentiæ Sacramento peccata sua expient, nunquam à pravis consuetudinibus, & malis habitibus suis erentur, nunquam, ut oportet, redeant ad cor suum, nunquam sentiant peccatorum suorum magnitudinem, nec magnitudinem periculi, in quo versantur, nunquam ad meliorem frugem se recipiant, nunquam bonam & christianam vitam incipiant, nec in ea firmentur, sed totam vitam in perpetuo confessionum & relapsuum circulo ambulantes, ad vomitum suum cæ semper facilitate redeant, quâ absoluntur. 7°.

Tom. III.

inde ergo fit quòd tanta hodie sit peccatorum licentia, quòdque in omnibus ferè officiis, artibus, officiis, & exercitiis, abusus intolerabiles inveniantur, ut S. Carolus deplorat c. 18. Ex quo tandem fit quòd pereat multitudo infinita, uti S. Salesius observavit. Ita frequenter repeto, quia nunquam satis ad ea reflectunt Juniores.

Unum ergo ex horribilioribus supplicis, quibus consuetudinarios & recidivos divina iustitia frequenter punit, est quòd permittat ipsos in molles indulgentisque Confessarios incidere, à quibus in solo verbo, quo se dolere, emendationemque proponere dicunt, absque alia cautione absoluntur, inquit Segnerus ubi suprâ c. 9. Ubi meritò addit, plurimos Confessarios in inferno ardere, & in æternum arduos esse, pro alienis peccatis, quorum participes effecti sunt, per nimis faciles & præcipitatas illas absolutiones, quibus causa fuerunt perditionis tot animarum, pro quibus Christus mortuus est.

CAPUT CXX.

Argumentum centesimum decimum.

Ex eo quòd ingentia mala illa per se sequantur ex nimia illa facilitate credendi, & absolvendi, ideoque juxta doctrinam Sanctorum Confessariis imputentur.

Quòd Confessariis imputentur, manifestè docent Sancti capite præcedenti laudati, Cyprianus utique, Clerus Romanus, sancti Confessores, Ambrosius, Hormisdas, Villanovanus, Carolus & Salesius, cumque ipsis Bellarminus, Emericus de Bonis, & Segnerus.

Et ratio est duplex. Prima, quia mala illa ex dicta facilitate sequuntur per se, non per accidens dumtaxat. Sequuntur quippe non raro, sed frequenter, & ut plurimum, imò ferè semper, prout experientia docet. Effectus verò ut plurimum sequentes ex causa aliqua, per se sequi censentur; per accidens verò illi, qui raro & ut in paucioribus sequuntur, prout tradit explicatque S. Thomas 1. 2. q. 20. a. 5. Atqui mala quæ per se sequuntur ex causa aliqua, tamen directe non sint volita, censentur indirectè voluntaria ponenti causam illam, etiam si formaliter & actu prævisa non fuerint, prout S. Doctor tradit ibidem; eò quòd utique potuerint debuerintque prævideri: *Sicventus sequens non sit præcogitatus* (ait S. Doctor) *tunc distinguendum est. Quia si per se sequitur ex tali actu, & ut in pluribus, secundum hoc eventus sequens addit... ad malitiam actus. Manifestum est enim, pejorem esse actum, ex quo nata sunt multa mala sequi. Si verò per accidens, & ut in paucioribus; tunc eventus sequens non addit... ad malitiam actus.*

Secunda ratio est, quia mala illa ex dicta praxi sen facilitate sequuntur culpâ ipsorummet Confessariorum; utpote per facilitatem illam peccantium contra officium boni Confessarii, nec satis consulentium pœnitentium salutem, nec Sacramento reverentiæ & honori, uti probatum est cap. 108. 109. 110. 111. Certum est autem, mala, quæ per se, sive ut plurimum sequuntur ex causa culpabili, causam illam culpabiliter ponentibus imputari.

CAPUT CXXI.

Argumentum centesimum undecimum.

Ex eo quòd nulla mala per se sequantur ex praxi contraria, dictis utique peccatoribus non credendi, nec absolutionem impendendi, nisi per opera pœnitentiæ probatis, & emendatis: quis

Ccc 2

ingentia potius bona ex ea per se sequuntur. Sola proinde per se tuta est. Et ideo sola in praxi sequenda.

2244 **V**eritas ultimæ partis argumenti, quod utique sola praxis dictis peccatoribus non credendi, &c. per se tuta sit, sola proinde in praxi sequenda, perspicua est ex eo quod sola illa opinio, vel praxis per se tuta sit, quæ ex una parte nec per se mala est, nec per se causa ullius mali; quin ingentium potius per se causa bonorum: ubi contraria praxis & opinio ex adverso per se mala esse probatur ex hoc quod per se causa sit ingentium malorum, & causa privationis ingentium bonorum. Ita verò est in proposito. Et idem tutum non est opinionem & praxim, mala illa per se cauſantem, bonisque privantem, præferre opinioni & praxi mala illa, per se avertenti, bonaque illa per se cauſanti. Cum igitur ex dictis constet, tanta mala per se provenire ex præcipiti illa consuetudinariorum recidivorumque absolutione; itaque testentur Sancti, cumque ipsis sapientissimi Theologi, experientiaque id ipsum demonstrat: Cum etiam proximè demonstratur simus ingentia e contra bona ex dilata ipsis absolutione per se pullulare, nullaque ex ea mala per se provenire: tanto magis redarguendi sunt illi absolutionum præcipitatores, quanto gravius est peccatum, tantis bonis neglectis, tantorum malorum participem fieri: & quanto fortius centum & decem argumenta superiora probant, dictos peccatores, vel impenitentes esse, vel non satis penitentes, vel de carnis sufficientis penitentia, seu contritionis, vehementer suspectos. Quæ si reverè careant (uti carere ut minùs probabile est, imò valde verisimiliter argumenta illa demonstrant) carent dispositione necessitate mediæ necessariæ ad valorem, vel certè ad fructum Sacramenti. Nihil proinde peccatoribus illis proderit probabilitas contrariæ opinionis (sitamen probabilis sit) si eam Confessarius in praxi sequatur. Imò summe oberit; quia defectu dispositionis ad justificationem & salutem necessitate mediæ necessariæ, peribit per praxim illius opinionis frater, pro quo Christus mortuus est. Imò peribit infinita fratrum multitudo, & peribit culpa ipsius; eò quod in re controversa, unde infinitarum animarum salus dependet, secutus fuerit opinionem non tutam à periculo Sacramentum administrandi sine materia necessitate mediæ necessariæ ad justificationem & salutem. Quod profectò illicitum esse constat ex prima propositione per Innocentium XI. damnata: *Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore, relicta tutiore, nisi id veteris lex, conventio, aut periculum gravi damni incurrendi. Hinc sententiæ probabilis tantum utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacramentalis, aut Episcopalis.*

2245 **E**st igitur profusum illicitum opinionem illam sequi in conferendo Pœnitentiæ Sacramento, relicta nostra, quæ idèo tutior est (si non unice tuta) primò, quia (præ contraria) est in sacris Litteris fundatissima.

Secundò, Ecclesiæ, etiam modernæ, sensu & usu est probatissima.

Tertiò, traditione autoritateque Sanctorum, veterum ac novissimorum, est inunitissima; non verò opposita.

Quartò, plurimorum Ecclesiæ Principum, Cardinalium scilicet & Episcoporum, necnon insignium Theologorum iudicio sola tuta.

Quintò, rationum Theologicarum munimine est solidissima. Ista omnia constant ex dictis in superioribus.

2246 **S**extò, dictis peccatoribus est saluberrima, ob fructus ingentes ex praxi illius provenientes. Per

cam namque suus Sacramentis honor asseritur, dum innumera Sacramentorum Pœnitentiæ atque Eucharistiæ profanationes impediuntur.

Per cam innumeri peccatores ad veram plenamque pœnitentiam perducuntur, quorum omnium, vel ferè omnis aliqui pœnitentia vel fida, vel defectuosa fuisse, vel de alterutro vehementer suspecta, prout SS. Patres, & sapientissimi Episcopi, & celebres Doctores, & innumeri Pastores & Confessarii contestantur.

Per cam idem peccatores in bona & Christiana vita firmantur, qui aliàs ipso pœnitentiæ confessionis die, vel non diu post, velut canes, ad vomitum suum redissent.

Per cam proinde eorum Christiana evadit vita, quorum aliàs gentilis erat; à pravisque habitibus & consuetudinibus curantur, qui aliàs vel per totam vitam, vel ferè per totam, in infamem permanissent.

Per cam fit, ut peccatores, morbi sui gravitatem sentientes, in illum recidere diligentius caveant, lamentabilique statùs sui horrore & periculo concussi, orationibus & piis operibus Deum placare, veræque ac plenæ conversionis donum ab ipso impetrare fatigant, eoque obtento, firmiter proponant in quodcumque aliud potius malum, quam in tam miserabilem statum rursum incidere.

Per cam denique fit, quod peccatores emendati pro malis commissis dignos faciant pœnitentiæ fructus, operumque salutarium praxi salutem suam assecurent. Neque enim dilata absolutionis praxis, pro qua decertamus, ex inagnum peccatorum, maxime consuetudinariorum & recidivorum, animis criminum admittendorum memoriam obliterat, nec lachrymarum gemituumque fontem exiccat, nec moriferis aegritudinibus laborantes fallaci recuperate salutis opinione deludit, nec male securè obtinenda toties absolutionis confidentia ipsos deteriores efficit, uti (Sanctorum testimonio) efficit praxis contraria opinionis; sed meliores effectus, emendatque, & sic tandem absolutos & iustificatos, satagere facit, ut per bona opera certam suam vocationem faciant & electionem. Quæ omnia adeo vera sunt, ut si dilata absolutionis praxim, quam alicuius, concordia uniformitate Confessarii sequeretur, brevi reformaretur Christianus Orbis, qui per contrariam praxim majori ex parte in dissolutionem abijt & perditionem. Idèoque praxis illa nostra longè humanior est benigniorque praxi contraria, prout testantur Cyprianus, Clerus Romanus, Chrysostomus, Ambrosius, &c. cap. 11. commemorati. *Certi sumus (ait Clerus Romanus episc. 30. ad Cyprianum) quod spatio productioris temporis amabunt hoc ipsum, ad fidelem se dilatos esse medicinam; si tamen desint, qui (prout faciunt Adversarii nostri) illos arment ad periculum proprium, & in perversum insistentes, pro salutaribus dilationis remediis, existiosa deponant illi præparata communicationi venena. Vociferetur, & clamet licet, & conqueratur ager impietatis per dolorem (ait Cyprianus) gratias ager postmodum, cum senserit sanitatem. Si quisquam Christianis hominibus convenire dixerit humanitatem (ait Chrysostomus) dicat ille, humanitate eum nisi, qui irascitur; non eum à quo præntatur, qui peccat, vocatur, nec peccati sui sensu afficitur... humanitatis enim est non ægrotis ubique indulgere, &c.*

Nec soli Sancti testes sunt ingentium bonorum dilata absolutionis, sed ipsorum testimonio accedit primò testimonium Frederici Cardinalis Borromæi to. 3. al' adananza de Confessori ragionanti. 4. ubi postquam inter alia dixit, fuisse in celsa Italia Urbe Confessarium, apud quem femina admodum dives & nobilis confessionem suam facere

consequerat, fornicandi consuetudine irretita. Quam cum Confessarius persuadere satageret, ut se emendaret, postmodum absolvenda, nec ipsam peccandi illecebras & occasiones præscindere paratam inveniret, sui ipse officii memor, declaravit inidoneam quæ Sacramenta perciperet. Cui cum illa repouisset, quòd si suis se precibus exorabilem præbisset, Ecclesiam sui Monasterii ex lapidea argenteam & auream fecisset: Confessarius, vibrato in eam isto Petri fulmine: maledicta femina, pecunia tua tecum sit in perditionem; quoniam donum Dei existimasti pecuniâ possideri, ab illa discessit. Post illud (inquam) exemplum enarratum, exclamat: O quam beata forent Monasteria, si plures istiusmodi Religiosos emittirent! O quam beati forent populi, si à tam generosis Pastoribus regerentur!

Accedit secundo testimonium Cardinalis Denhoffii in Instructione sua Pastoralis, dum ad tertiam respondet objectionem; testimonium quoque Cardinalium de S. Clemente, Palota, Capponi & de Lugo supra n. 12....

148 Tertio, testimonium sexdecim Archiepiscoporum, Episcoporumque, in Epistola ad Innocentium X. n. 11. producta, ubi sic: Quem fructum ex eo libro (de frequenti Communione, ubi differenda, ut supra, abolitionis necessitas, & praxis edocetur) fideles omnes percepturos certis argumentis sperabamus; eum nunc illos & percepisse habemus, & in dies magis ac magis percipere videmus, dum ejus beneficio verè januati animarum vulneribus, Ecclesie fideles, ut Christi membra, Deique filii, verè Christianam ac Deo dignam vitam agere studuerunt.

Quarto, testimonium Magni Venciensium Episcopi Godai in Mandato Synodali anni 1659. In illis (S. Caroli Instructionibus, ubi eadem praxis edocetur) reperietis, Methodum sanctam, atque ad peccatores à pravi habitibus eruendos salutarem... quia per discretam rationabilemque severitatem efficiuntur fideles sanguinis Christi dispersatores, pœnitentiæque vestrorum (sicut verè vos Christus instituit) Judices; non verò eorum mancipia, quales vos esse voluit Casus, dum obligatos vos vobis ad impartendam illis etiam absolutionem, de quibus nullam futuræ emendationis concipitis spem, &c.

149 Et quid dico testimonium Magni Venciensium Episcopi? Dicere debui, totius Cleri Gallicani in celeberrimo Conventu Generali anni 1655. cujus jussu Instructiones illæ S. Caroli novis typis mandata, ad omnes Regni Episcopos per epistolam ipsam præfixam missa sunt, plurimumque commendate, velut efficax remedium adversus infelicem plerorumque Confessariorum in concedenda pœnitentiæ absolutione facilitatem, quam falsis pietatis coloribus prætextum; ut scilicet hæc benignitate illos à peccato sensim retrahant, & ne in desperationem... eos coniciant... Et infra: Ubi documenta tam sancta auctoritate Episcopali in Diocesis vestris promulgata fuerint, accedat eis robur vane, & benedictio necessaria, ut prosint & Medicis, & agris, utque hoc pacto reprimatis torrentem criminum, quæ iram divinam in Galliarum Regnum provocant, animosque fidelium ad sacras Evangelii regulas, quæ tam per se nuper depravata sunt, restituant.

150 Immo, quod longè gloriosius testimonium est, ipsemet Episcopus Episcoporum, Innocentius XII. per suum in Urbe Vicarium, Eminentissimum Cardinalem Carpegna, easdem Instructiones sequendas proponit, ut sacras leges, & monita sapientissima, & tamquam regulam auream, quæ perverfos populi Christiani mores facile est restitueri, ut videre licet in epistola ejusdem Eminentiissimi cap. 2. exhibita.

Non ergo mirum quòd omnes penè Galliarum Episcopi, qui sanctissimas Instructiones illas suis in Diocesis promulgant, fructus uberes ex earum praxi expertos sese contestentur. Nominatim Illustrissimus D. Episcopus Atrabatenis, qui in præfatione suæ Instructionis ad Pastores & Confessarios sic loquitur: Non possumus non vobis dicere, hæc esse praxim illam omnino sanctam, & spiritui Ecclesie conformem, quæ in Missionibus per Diocesis nostram, & Ecclesias vestras institutis, fructum tam uberem, & conversiones tam insolitas & prodigiosas, quarum ipsi testes estis, produxit.

Est-ne qui plura vult testimonia? En duorum à Societate Jesu Theologorum insignis pietatis ac doctrinæ. Plusquam à centum annis, anno utique 1595. Romæ exculus fuit tractatus de SS. Altaris Sacramento, cujus Author, Emericus de Bonis, S. Ignatio adhuc superflite in Societatem admittus, testaque Alegambio, Institutus ejus zelator & observator exactus, in eo sic loquitur: Nulli Confessarii pœnitentiæque testantur, innumeros homines, qui peccatis prius obstricti erant, quòd eam rationem tenuissent, dilataque absolutione, sepe ad tribunal, ut animi statim identidem aperirent, illi redire jussissent, impositâ interim detestorum pœnâ, pristinos mores tu melius mutavisse, & magno gaudio, magnaque deinceps in virtute progressu, insaniam peccandi consuetudinem abiecerunt.

Duram equidem & grave primò ipsi videbatur, toties sine absolutione, & piacularibus pœnitentiis generatos remitti: verum multi postea severitatis illius fructum & utilitatem experti, gaudentes, & ut de se optime meritis gratulantes rediere, futurumque facientes fuisse, nisi ejusmodi austeritate essent cohibiti, laudabilem vitam ut nunquam injungerent. Magno dolore proval dabo, dum Chirargus humorem purgat, & agros irrigat, sed sanatus gratias agit, mercedemque pro beneficio rependit. Eadem verò ratione curanda sunt vulnera animorum, quæ corporum, uti SS. Patres Cyrilianus, Ambrosius, Chrysostomus, & alii patrum omnes docent.

Ex eadem Societate Paulus Séguerus, Theologus Pontificius, Missionarius per totam Italiam relictissimus in Instruct. Confess. c. 4. Experimento discet (inquit) quòd pœnitentem non absolutam subinde remittere, ipsam ad se revocat, ut majus videri, majorem concipiat horrorem peccatorum suorum.... Iterum dico, adeò efficax est illa absolutionis suspensio, ut in animabus quibusdam evidenter producere videatur effectum, quem ignis in leetærgicis operatur; cum eas à funesto illo revocet sopore, quo delinuntur, efficiendo per confessionem sanctam, quam in ipso causat, ut vehementer timeat relapsum in pristina scelera, sollicitusque sit de illo cavendo. Fieri quidem potest, ut inde primò concipiatur tristitia aliquam, sed ideo salutarem, quia adauget conceptum de peccatis dolorem; ita ut contritio ipsius, primis debilis & languida, nec idonea ad sperandos leviores concupiscentiæ motus, minorque peccati illecebras, adeò roboretur, ut jam idonea sit ad resistendum gravioribus tentationibus, quæ ipsi accidere possent.

Et propterea remedium istud communi Doctorum passim omnium judicio est approbatum; eoque sapientes ac prudentes Confessarii utuntur magno cum fructu. Ipsemet, uti confido, usu & experimento discet, quam multi per discretam applicationem istius vitam mutaverint, pravosque exuerint habitus, à quibus per multorum annorum laborem se nequiverant extricare.

In Instructione verò pœnitentis c. 8. dicit, dilatatam aliquanto tempore absolutionem esse remedium pluribus in casibus ordinariè unicam ad impe-

diendam peccati recidivam. Enimvero nemo unus est Medicus, quamlibet in sua arte peritus, atque expertus, qui aliquanto tempore non cunctetur antequam iudicium ferat, num infirmus suus vere liber sit à febre longa & continua, ne per recidivam decipiatur. Si ista sit praxis Medicorum corporum, ut quosdam docet experientia; quidni & spiritualium? Capite vero 9. praxos istius utilitatem magnam ostendit exemplo S. Raymondii, qui per sanctam hanc severitatem curavit Aragoniæ Regem.

CAPUT CXXII

Argumentum centesimum duodecesimum.

Ex eo quòd easdem ob rationes improbanda sit nimis festina absolutio magnorum peccatorum, maxime consuetudinarios, & recidivorum, ob quas improbatum nimis festinus baptismus adulterorum. Cum similia mala praeveniant in illo, sicut in isto casu.

1251 **A**B Ecclesia non probari prae maturum adultorum baptismum, inde manifestum est, quòd velit rationabili ipsos tempore instrui & probari, antequam baptizentur. Idèd Concilium Cartaginense IV. can. 85. statuit, ut baptizandi nomen suum dent, & diu abstinentia vini & carnis, ac manûs impositione crebrâ examinati baptizentur. Imò prae ca olim Ecclesia non permittebat adultos (citra casum urgentis necessitatis) baptizari, nisi in vigilia Paschatis & Pentecostes, & secus facientes corripiebat, ut videre licet apud Leonem Papam to. 1. cpill. 136. edit. noviss. Paris.

1252 Nec Ecclesia moderna praeproperas magis probat baptismi collationes, prout colligere est ex hoc quòd cum nonnulli Indiarum Missionarii, magis gloriantes in multitudine, quàm in virtute baptizatorum suorum, neglectis salutaribus moris, ad instruendos probandosque Catechumenos necessarios, ipsos praeproperè baptizarent, de ipsis gravissimè conquesti Franciscus Heliopolitanus, & Petrus Beryentis Episcopi (qui in Tunchini & Cochinchinae Regnis incredibili cum fructu Christum annuntiabant) pro felicitati Evangelii propagatione, Instructiones quasdam rediderint, quas Eminentissimus D. Cardinalis Bona, iussu S. Congregationis de propaganda fide recensens, testatus est Apostolico spiritu fuisse conscriptas, & easdem Typographus ejusdem Congregationis Romanis typis vulgavit.

In istis porro Instructionibus, Româ probante, Episcopi illi sic loquuntur: "Longè absunt à pia illa, & tam necessaria sollicitudine quidam Indiarum Operarii, qui obvios quosdam, vix exploratâ illorum voluntate, unâ aut alterâ instructione contenti, sacro baptismi fonte abluunt." Quanta verò mala ex festinato taliter baptismate proveniant, sic enarrant: "Incredibile dictu est, quantum eorum in numerandis multis à se baptizatis cura, in excolendis incuria & segnitie, in delectu nimia credulitas, praematurâ baptismatis administratione, offecerunt fidei bene (ut par est) stabilendae, necnon etiam nomini Christiano. Enimvero comprobatum est experientia, Christianos peiores non inveniri, quàm qui ante competentem instructionem ad baptismum admitti sunt: quippe quâ facilitate Christo nomen dederunt, eadem ut plurimum nuntium ei remittunt; & videre est aliquos, qui & Christianorum simul & idolorum templa solent frequentare; quodque miserabilis est, deteriores multi sunt, quàm ante baptismum, & correctionis omninò impatientes. Ad quorum malorum remedium laudati Episcopi

copi eos solos ad baptismum admittendos statuerunt, qui per integros 40. dies instructi, utique Christiani hominis exercitiis probati fuerint; quamobrem etiam hodie Sacerdotibus committitur iudicium de Catechumenorum instructione, aliisque necessariis conditionibus. . . . ut in sanctum baptismum conferatur; rectius tamen & securius nobis visum est, cum Patribus, & Conciliis, Catechismi tempus non brevior, quàm 40. dierum spatio vulgè desinere, nec alios ad baptismum admittendos, nisi qui ante 40. dies nomen dederint. Cum etiam experientia, quae sacris Canonibus consonat, satis notum sit, diuturniore moram esse periculum ad obtinendam in Christiana fide perseverantiam. Atque adeò hac in parte habenda erit ratio venientium ad fidem. Qui enim laudatam antea vitam duxerint, ferentque praeter se docilitatem, atque pietatem, praedicti temporis instrutio eis sufficiet, ac interdum brevior; si tamen antea sat bene instructi sint, & (quod rarissimè contingit) urgentissima necessitas postulat. Diutius probari debent rudiores, & obfusioris tardiorisque ingenii, servi, & qui temporalis poenae vitandae gratiâ fidem videntur amplecti velle, aut sperant aliquid lucri & commodi se consecuturos ex eo quòd Christiani fiant: si denique qui levis & inconstans animi signa aliquando dederunt."

Nec ob vitæ incertitudinem, quotidianaque moris pericula, morâ illâ praetermittenda sunt. Neque enim hac mora periculum conjugum debet (ait Catechismus Romanus p. 2. de bapt. 36.) cum illis qui rationis usum praediti sunt, baptismi suscipiendi propositum atque consilium, & male acta vitæ praeterita poenitentia satisfactura sit ad gratiam & iustitiam, si repentinus aliquis casus impediatur, quominus salutaris aqua ablu possit. Contra verò hæc dilatio aliquas videtur utilitates afferre. Primum enim, quantum ab Ecclesia providendum est, nequis ad hoc Sacramentum fidei & simulato animo accedat; eorum voluntas quæ ad baptismum accedunt, magis exploratur atque perspicitur. Deinde in fidei doctrina, quam profiteri debent, & Christiana vitæ institutibus erudimur perfectius. Præterea major religionis cultus Sacramento tribuitur.

His ex Catechismo Romano allegatis, idem Episcopi sequentia monita subiungunt. Primum, ut Catechumenorum mentis illuminandae, formandisque moribus Missionarii diligentissimè incumbant. 2°. ut id caveant apprimè, ne forte eò dementiæ abripi se sinant unquam, ut baptizandorum numerum copiosiore potius desiderent, quò habeant unde gloriantur, quàm bonas in iis dispositiones, & congruam institutionem. 3°. ut ut ardentibus votis Catechumeni baptismum expectant, & praerequisitis dispositionibus sint eruditi, his tamen Sacramentum hoc Missionarii prius non concedant, quàm pertentatâ illius desiderii efficacità competenter eos idola foras projecisse, atque detestari, Gentilium superstitiones procul ablegasse, & quaecumque ex diabolica officina prodeunt sacrilegia, & alia id genus proculceasse; unâ relictâ uxore, alias ad expulisse; omnes inimicitias ex animo deposuisse; pro illatis iniuriis quantum licuit satisfecisse. Sicut à sacro baptismatis fonte rejiciendi sunt, qui vitis ac peccatis obstinatè adherent; ita procul dubio ab eo repellendi, qui nolunt interioris conversionis signa operibus dare; cum inde pateat, infectam peccati amore voluntatem adhuc gerere. Neque admittendi etiam illi erunt, qui, quòd à se exigitur jure, possuntque praestare ante baptismi susceptionem, non nisi eo suscepto effecturos.